

Câu nói “M i ng i Vi t là m t thi sĩ” ch c ai cũng bi t và cũng h n m t l n nói đ n. Có m t vài bài th đ ng báo, đ c b n bè g i là thi sĩ, có t p th in ra, r i t ch c ra m t sách l i càng đ nh v “thi sĩ” ch c ch n h n n a. Ngay c nh ng ng i ch a đ ng báo th , ch a in sách bao gi trong đ i, ch c đôi khi cũng t c c nh sinh tình làm d m ba câu th nhâm nhi ho c đ c cho b n bè nghe, và coi mình nh m t “thi sĩ nghi p đ ” Có l ng i Vi t mình là ng i chu ng th nh t th gi i? Trong n c hi n nay, m i năm kho ng 7000 t p th đ c in ra. h i ngo i không rõ s in là bao nhiêu, nh ng riêng q u n Cam, bang California s thi sĩ nhi u h n s cam trong siêu th . Ch c ch n trong s cam đó có nhi u trái chua, nh ng trái ng t cũng không ít.

Th h ng hà sa s th , nh ng th nào là m t bài th hay?

Chính Cao Bá Quát, m t thi sĩ có ti ng là t ph , ông đã t ng kh ng đ nh là trong dân gian có ba b ch , anh em ông đã chi m hai b , còn m t b đ em phân phát cho c bàn dân thiên h , nh ng khi đ c h i v th ông cũng ph i th t lên:

“Nói v th thì th t là khó l m!”

Th là gì mà khó th ?

Ông thi sĩ A khá n i ti ng, đ c m i lên phát bi u trong bu i ra m t c a thi sĩ B, ông A nói:

“Tôi đ c th c a ông B, tôi th y hay nh đ c th c a tôi v y.”

Khi thi sĩ A nói nh v y, không có nghĩa là ông A t khen mình. Ông ch mu n nói cho đ c gi hi u r ng: M t bài th hay, là khi đ c gi đ c bài th đó, th y nó g n g i, thân thi t v i mình đ n n i mình có c m t ng nh c a mình v y.

Ngày Xuân Nói Chuyện Thơ

Tác Giả: Tr&#n M&#ng Tú

Thứ Năm, 12 Tháng 2 Năm 2009 11:48

Thơ &#ng ngo&#n thơ còn tùy thuộc vào nh&#ng rung cảm của mỗi cá nhân đối với bài thơ. Có thơ mỗi thi sĩ có riêng một sự đặc biệt của mình. Thi sĩ A có một sự đặc biệt thích thơ của ông, nh&#ng một sự khác biệt thơ ông lại khó chịu với cách dùng chữ của ông trong thơ ông.

Nh&#ng cái hay của của ông không phải ai cũng làm được. Như câu thơ dưới đây:

*Em dài các lòng cũng thoa son ph&#n
Hai bàn chân kiêu ng&#o d&#m lên hoa
Ôi vô luân trong một phút không ng&#
Ta b&#ng mu&#n tr&#n n&#ng i vô đ&#o*

Đình Hùng

Một câu thơ khác rất mộc mạc nh&#ng không kém hay.

*Đêm đêm anh đi m&#u riêng r&#ng
Nh&# đi m&#n anh n&#i nh&# chung.*

Đ&#nh Nguyễn

Vậy cái hay của thơ không phải là của ông, hay của ông. Mà chính vì trong chữ nghĩa của thơ có chuyên chở được điều gì không?

Có một câu thơ của Du Tử Lê đặc biệt lên chúng hiểu ông ta dường như nói điều gì, câu thơ không thuộc dòng của ông, cũng không của ông. Một câu thơ lại không rõ nghĩa nh&#ng vẫn thơ hay. Nó hay vì khi đặc biệt lên cái âm đặc biệt lại rất “thơ”: “Em hiểu vì sao chim gọi nhau”. Như vậy thì hiểu “thơ” trong câu cũng rất quan trọng.

Ngày Xuân Nói Chuyện Thơ

Tác Giả: Trán Máng Tú

Thứ Năm, 12 Tháng 2 Năm 2009 11:48

Khi thi sĩ Pablo Neruda (Nhà thơ Chile.1904-1973) trong phim Post Man, viết nghĩa về thơ cho người đi đưa thư, ông nói:

“Làm thơ phải có niềm tin.” Có viết được mỗi một câu thơ anh đưa thư là hỏi ông thầy: Metaphor? Metaphor? Metaphor? Ông thầy trả lời: “Niềm tin quá cũng không được” Anh học trò đang học làm thơ, chững bịt đầu mà mò.

Chúng ta có thể so sánh hai bài thơ của hai thi sĩ nổi tiếng Rumi (Nhà thơ Ba Tư. 1207-1273) và Bùi Giáng (Nhà thơ Việt Nam. 1926-1998) để thấy cái hay của niềm tin và cái hay của thơ cũn.

*Tôi đứng bên bờ điên loạn
Lòng vẫn tìm hỏi vì sao
Tôi gõ vào cánh cửa
Cửa mở
Tôi gõ từ bên trong*

Unseen Rain

Một người đang tập đọc thơ, nêu thắc mắc đưa cho đọc bài thơ này, hỏi sao kêu gọi lên.

“Nói cái gì mà đau đầu thơ! Cái ông thi sĩ này về đâu về hay đang đứng đứng sau cánh cửa?” Cái “đau đầu” đó chính là niềm tin.

Hãy thử nghĩ thơ cũn trong bài thơ Của mình của Bùi Giáng

*Của mình người đã cho tôi
Nhưng thơ người như là lòng từ bấy lâu
Người đi- Thơ tôi đi đi mở
Người đi về- Tôi phút đi vào mớ của
Nhưng người sống sống mớ thơ của*

Ngày Xuân Nói Chuyện Thơ

Tác Giả: Trán Máng Tú

Thứ Năm, 12 Tháng 2 Năm 2009 11:48

*Cảnh cây rũ lá buồn ô quá buồn
Tôi thành ra kẻ mất hồn
Ngày mai tôi chết tôi buồn ra sao?*

Thi sĩ làm thơ như nói chuyện, cốt nghĩa thông cho mọi người. Mọi người đang tiếp xúc thơ chắc hiểu ngay, không kêu đau đầu nữa. Như người bạn thơ gần gũi này vẫn mang đến ý chết thơ. Thi sĩ “thơ thì t” mới dùng chữ “ô” tài tình trong câu thơ, mới nhìn cảnh cây rũ lá, ô lên một tiếng “buồn” như thơ.

Thơ Rumi- của mọi người, tôi gõ tay bên trong-Làm cho người đọc bằng hoàng, không biết đi phó thơ nào với một thơ gần gũi của chữ nghĩa đầy ý nghĩa, mới mới ra.

Ngoài cái hay của người, và không người. Mọi bài thơ gần gũi là hay còn dựa trên nhiều điếm, nếu chưa nói lên được một, hoặc hai trong những điếm sau cũng đủ hài lòng được người.

Số Sáng Thơ Trong Thơ Thơ.

*Anh thơ thơ em như thơ thơ mẹ tôi bà Trái
Em thơ thơ anh như thơ thơ ông Trái bà vá
Ká ra tay bày đặt nág
Tình yêu pháng phát như tay gõ y rung*

Bùi Giáng

Hay thơ! Đang cái tình yêu riêng riêng của ông Trái với bà Trái mà chưa còn lời một tay gõ y rung phát phá. Như vậy gọi là số sáng thơ thơ thơ.

Số Sáng Thơ Trong Chữ Nghĩa:

Ngày Xuân Nói Chuyện n Thơ

Tác Giả: Tr n M ng Tú

Thứ Năm, 12 Tháng 2 Năm 2009 11:48

*Ta cúi đầu đi kh i bãi đi i
Nh vì sao m i mu n là ngôi
Nh thuy n xa b n vào muôn thu
T i đây r ng chôn gi c ng voi
Mai Th o.1927-1998*

Nh ng ch : bãi đi i, vì sao m i, gi c ng voi đầu mang tính ch t sáng t o ch nghĩa

S T ng T ng So Sánh Trong Ý và Ch .

Lúc ng i ch ng i yêu đ n bao l n, lá cây không rì rào, n c sông n m im nh thanh ki m trên
g i c a ng i lính gác đang ng khò.

Rabindranath Tagore ,1861-1941,Calcutta- India

N c sông mà nh thanh ki m n m ngang (c ng nhu có c) thì không còn s so sánh nào đ p
h n n a, ch có con m t c a thì sĩ m i nhìn ra nh v y.

C u Trúc C a Bài Thơ

Hãy đ c đ an th d i đây :

*Con đ ng x a
bóng cây đó
còn nao n c h ng th m
Em th y ch a
c m i tình yêu
i có m t con đ ng
đ nh
đêm đi qua m t mình*

sao chäu näi

đäi tình nhân làm khóc nhäng ngôi sao.

Thä ĐQT

Ngäi khó tính cũng nhän ra đän thơ này là mät phäi häp đäp cäa cä ý, läi, và cäu trúc. Đây là mät đän trong bài thơ tä do có năm đän cäa nhà thơ Đä Quý Toàn. Câu thơ cuối làm rung cä đän thơ là mät hàng thơ tám chữ.

Näu mät bài thơ bät chä cä cách làm thơ, dùng chữ cäa ngäi khác (thi sĩ đã näi tiếng) cũng sä häng ngay. Vì dù bät chä cä thơ tä giäi cũng không thơ nào hay bằng ông/bà thi sĩ đó đä cä. Ngäi làm thơ cän có văn phong, thơ tä riêng cäa mình. Cái hay là cái tä nhiên cäa mäi tác giä, không män vay cäa ngäi khác đä cä.

Hoäc bài thơ đä cä gäi là hay, đôi khi chỉ vì nó häp đúng với tâm trạng cäa ngäi đä cä.

Đang mê män vì yêu, đä cä đä cä bài thơ ca tụng tình yêu; đang điên loạn thơ tä tình nhân đä cä bài thơ oán trách, mai mäa ngäi i phä bäc. Chä cä hai bài thơ đó đä cä cät ra dán ngay ä đäu giäng. Cho dù hai bài thơ đó, näu đä cä trong lúc đäu óc sáng suốt chäng tìm ra đä cä mät chä nào hay.

“Nói vä thơ thì thơ tä là khó läm.” Nói cä mät cuän sách chä cä cũng không hät. Bài thơ có thơ hay ä thơ i đäi này nhäng sang thơ i đäi khác không còn hay näa. Hoäc bài thơ có thơ tä thơ kä này qua thơ kä khác vän đä cä ngäi đäi truyän täng. Nhäng khi hoàn cänh bài thơ ra đäi, đánh đäu mät cái mäc läch sä cũng làm bài thơ trở thành bät tä.

Hoäc có nhäng đän thơ mà chỉ đä cä mät län, không thơ nào quên đä cä, nó thơ mäng ngay vào trí nhängäi đä cä chỉ vì ngäi đä cä cùng rung đä cä mät nhäp đäp cäa ngäi làm câu thơ đó.

Ngày Xuân Nói Chuyện Thơ

Tác Giả: Trán Máng Tú

Thứ Năm, 12 Tháng 2 Năm 2009 11:48

*Tôi gội đi tôi trong tóc y
Ôm ngái cháa chác nái vòng láng
Chiác hôn đáu chát trên váng trán
Môi đã ngàn năm bát tái hán*

Trán Dá Tá

*Sáng mát trong nhá sáng năm xáa
Gió thổi mùa thu háng cám mái
Cá mán thám mái đáu chân em
Gió thổi mùa thu vào Hà Nái*

Nguyán Đình Thi

Có phái lòng mình là háng cám
Không biát tay ai là lá sen

Nguyễn Sa

Em vá máy thá ká sau
Váng tráng thu có nguyên máu áy không
Ta đi đá lái tác lòng
Lá rái có đái vào trong sáng mù

Bùi Giáng

Nháng câu thơ tuyát vái nhá thơ này, làm sao mà quên đác!!!

Ngày Xuân Nói Chuyện Th

Tác Giả: Tr n M ng Tú

Thứ Năm, 12 Tháng 2 Năm 2009 11:48
